

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «АГРОФАРМАКОЛОГІЯ»

Авдєєв С. В.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Агрофармакологія є ключовою освітньою компонентою в підготовці фахівців-агрономів, оскільки вона виходить за рамки простого інструктивного застосування хімічних препаратів. Метою вивчення цієї дисципліни є ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними та практичними аспектами використання агрохімічних препаратів у сільському господарстві. У контексті вивчення даної освітньої компоненти навчання спрямоване на формування глибокого розуміння механізмів розвитку та впливу цих речовин на агроєкосистеми, що дозволяє фахівцям розробляти ефективні технології використання препаратів для підвищення врожайності та якості продукції.

Роль агрофармакології в сучасному агровиробництві нерозривно пов'язана з агротоксикологією та екологічною безпекою. Мета дисципліни включає формування теоретичних знань та практичних навичок щодо оцінки екологічної безпеки пестицидів, а також знань про властивості, переваги та недоліки хімічних та біологічних засобів захисту. Адже фахівець зобов'язаний оцінювати безпеку та ефективність агрофармакологічних засобів саме у контексті екологічної безпеки агровиробництва та здоров'я рослин. Це включає розуміння впливу препаратів на навколишнє середовище. Особлива увага приділяється біологічному методу захисту рослин, його практичному значенню у боротьбі зі шкідливими організмами, що є частиною стратегій інтегрованого захисту рослин [1].

У сучасних умовах розвитку аграрного сектору України важливим завданням вищої освіти є підготовка конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно застосовувати знання в галузі агрофармакології для забезпечення екологічної безпеки та раціонального використання засобів хімізації сільського господарства.

Агрофармакологія є основою для формування екологічної компетентності фахівця, який здатен інтегрувати агрохімічні технології таким чином, щоб забезпечити сталість агросистем. Дана навчальна дисципліна поєднує знання з хімії, біології, екології та агротехнологій. Вона формує у здобувачів освіти розуміння закономірностей взаємодії пестицидів, агрохімікатів і лікарських засобів для рослин із довкіллям, а також розвиває здатність оцінювати їхній вплив на ґрунт, воду, живі організми та людину. Під час вивчення цієї дисципліни студенти здобувають знання про класифікацію, дію, дозування, токсичність та біотрансформацію агрохімічних речовин, що є основою для прийняття зважених рішень у практичній діяльності. Таким чином, навчання має бути спрямоване на вироблення знань, умінь і навичок, а не лише на оволодіння готовими теоретичними знаннями. Це досягається через активне залучення здобувачів до практичної діяльності. Так, лабораторні заняття повинні моделювати реальні виробничі процеси. Основними практичними навичками, що формуються, є: організація приготування

робочих рідин пестицидів, визначення якості протруювання насіння та розрахунок норм витрат препаратів.

Процес формування професійної компетентності майбутніх фахівців у межах вивчення агрофармакології відбувається через:

- *практичну спрямованість навчання* (аналіз реальних ситуацій, обговорення польових досліджень);
- *інтеграцію теоретичних і практичних знань* (виконання хімічних експериментів, які підтверджують набуті теоретичні знання);
- *застосування дослідницьких методів* (планування експериментів, визначення залишкових кількостей препаратів, моделювання процесів у системі «рослина–грунт–середовище»);
- *використання цифрових технологій* (віртуальні хімічні лабораторії, симулятори, електронні інтерактивні тренажери).

Такі підходи сприяють формуванню у студентів аналітичного мислення, екологічної свідомості, професійної відповідальності та навичок прийняття рішень у складних виробничих умовах [2].

Таким чином, вивчення освітньої компоненти «Агрофармакологія» є важливим чинником у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців аграрної галузі, що забезпечує не лише засвоєння теоретичних знань, а й розвиток практичних умінь, відповідального ставлення до використання хімічних засобів у сільському господарстві та усвідомлення екологічних наслідків їх застосування.

Отже, формування професійних компетентностей у процесі вивчення агрофармакології сприяє підготовці фахівців нового покоління – екологічно свідомих, інноваційно орієнтованих і здатних приймати ефективні рішення в умовах сучасного агровиробництва.

Список використаних джерел

1. Гриценко С. І., Козлов В. В. Агрофармакологія: навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2019. 248 с.
2. Долинський Ю. І. Сучасні підходи до формування професійної компетентності фахівців аграрного профілю. Київ: НУБіП України, 2021. 176 с.